

فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه‌ی مدرسه‌ی عالی شهید مطهری (سپهسالار) در زمینه‌ی علم اخلاق

تاریخ دریافت: ۹۰/۹/۸

تاریخ پذیرش: ۹۰/۱۱/۱۵

دکتر سید ابوالقاسم نقیبی *

چکیده

نسخه‌های خطی موجود در کتابخانه‌های ایران، از مهم‌ترین سرمایه‌های علمی و فرهنگی کشور به‌شمار می‌آید. این میراث کهن به یمن تلاش‌های بی‌وقفه‌ی دانشمندان، کتاب و کتابخانه‌ها در طی قرن‌های متمادی محفوظ مانده است. بخش خطی کتابخانه‌ی مدرسه‌ی عالی شهید مطهری شامل چهار هزار و یکصد و هشتاد و سه نسخه کتاب و رساله در زمینه‌ی علوم مختلف است.

از آن میان، ده‌ها نسخه و رساله‌ی موجود در زمینه‌ی علم اخلاق، جایگاه برجسته‌ای دارد. لذا شناسایی کامل ویژگی‌های نسخه‌ها و رساله‌های مندرج در مجموعه‌ها و جُنگ‌ها؛ و ارائه‌ی آن به‌نحو شایسته امری اجتناب‌ناپذیر می‌نمایند. در نوشتار حاضر، اطلاعات کلیدی مجموعه آثار اخلاقی موجود در این کتابخانه در زمینه‌های: عنوان، مؤلف، کاتب، زبان، سال تألیف، سال کتابت، تعداد صفحات و شماره‌ی ثبت؛ به ترتیب الفبایی عناوین نسخه‌ها ارائه شده است. علاوه بر آن به وجود نسخه‌های دیگر این کتاب‌ها و رساله‌ها در مخزن‌های خطی سایر

---

da.Naghibi@yahoo.com

* دانشیار دانشگاه شهید مطهری

آدرس: تهران، میدان بهارستان، دانشگاه شهید مطهری (سپهسالار سابق). تلفن: ۰۲۱-۳۳۵۶۸۷۸۷

کتابخانه‌های بزرگ کشور با استناد به فهرست نسخه‌های خطی آن کتابخانه‌ها نیز اشاره شده است. امید است اطلاعات مذکور در تمهید تصحیح، تحقیق و انجام پژوهش‌های بنیادی در زمینه‌ی احیای میراثِ پیشینیان در حوزه‌ی علم اخلاق مؤثر افتد.

کلید واژه‌ها: فهرست، نسخه خطی، کتابخانه، مدرسه عالی شهید مطهری، اخلاق.

مبحث اول: آثار اخلاقی و جایگاه آن در میراث اسلامی

۱- جایگاه اخلاق در تعالیم اسلامی

آموزه‌ها و تعالیمی که مشتمل بر توصیه‌ها و توصیف‌ها از فضیلت‌های نفسانی و ارزش‌های رفتاری مانند تقوا، عدالت، وفا، صداقت، شجاعت و... است اخلاق نامیده می‌شود. دعوت به تهذیب نفس و تأکیدهای فراوان بر آن در قرآن کریم و احادیث معصومین علیهم‌السلام معرف جایگاه برین اخلاق در تعالیم اسلامی است، تا بدانجا که در بیان نبی اکرم (ص) پرورش مکارم اخلاقی، مقصد بعثت و نبوت به‌شمار آمده است «إِنِّي بَعَثْتُ لَأَتَمِّمَ مَكَارِمَ الْأَخْلَاقِ» (الهندی، ۱۴۰۹، ج ۱۱، ص ۴۲۰). یعنی تعالی بخشی فضیلت‌های انسانی از مهم‌ترین مقاصد دینی است. تعمق و پژوهش در زمینه‌ی آموزه‌های اخلاقی در عرض آموزه‌های ناظر به شناخت مبدأ و معاد؛ و کیفیت رابطه‌ی انبیاء با خداوند متعال (اصول عقاید)؛ و تعالیم مشتمل بر بایدها و نبایدها در زمینه‌ی عمل مکلف (احکام) همواره مورد توجه عالمان اسلامی بوده است. محصول تلاش جمعی و تاریخی این عالمان، میراث بزرگ و غنی از معارف را خلق کرده است که می‌توان از آن به معارف اخلاقی یاد نمود.

۲- روی آوردها در تدوین معارف اخلاقی

بررسی فضایل و رذایل نفسانی و رفتارهای نیک و بد انسانی از ناحیه‌ی عالمان اسلامی با رویکردهای گوناگون روبه‌رو بوده است در این میان می‌توان از چهار عنوان فلسفی، عرفانی، نقلی و تلفیقی یاد نمود. آثاری چون «اخلاق ناصری» تألیف خواجه نصیرالدین طوسی (م ۶۷۲ق) و «تهذیب الاخلاق و تطهیر الاعراق» نوشته‌ی ابوعلی مسکویه (م ۴۲۱ق) از جمله آثاری هستند که با رویکرد فلسفی به مسائل اخلاقی تألیف شده‌اند و آثاری مانند «منازل السائرين» نگارش خواجه عبدالله انصاری (م ۴۸۱ق) «اوصاف الاشراف» نوشته‌ی خواجه نصیرالدین طوسی و «رساله‌ی سیر و سلوک» تألیف سید مهدی بن سید مرتضی طباطبایی نجفی (بحر العلوم) (م ۱۲۱۲ق) از جمله‌ی آثار با رویکرد عرفانی در علم اخلاق نگارش یافته‌اند و کتاب‌هایی چون «اصول الکافی» (جلد ۲) تألیف محمد بن یعقوب کلینی (م ۳۲۹ق)، «مصادفة الاخوان» نگارش شیخ صدوق (م ۳۸۱ق) و بحار الانوار (مجلدات ۶۴ تا ۷۵) تألیف محمدباقر مجلسی (م ۱۱۰ق) از آثاری هستند که با رویکرد نقلی به اخلاق تدوین شده‌اند.

برخی از پژوهشگران در اخلاق اسلامی تلاش نموده‌اند تا آموزه‌های وحیانی، گزاره‌های فلسفی و معارف عرفانی در زمینه‌ی اخلاق را به مدد یکدیگر فرا خوانند تا نظام اخلاقی جامعی را ارائه نمایند. آثاری چون «الحقایق فی محاسن الاخلاق» نوشته‌ی ملا محسن فیض کاشانی

(م ۱۰۹۱ق)، «جامع السعادات» تألیف محمد مهدی نراقی (م ۱۲۰۵ق) و «احیاء العلوم» تألیف ابو حامد محمد بن محمد غزالی (م ۵۰۵ق) از جمله آثار اخلاقی با رویکرد تلفیقی به شمار می آید.

۳- علم اخلاق در فهرست و طبقه‌بندی علوم اسلام

یکی از تلاش‌های علمی عالمان اسلامی به دست دادن تقسیمات علوم براساس ملاک‌ها، معیارها و مبانی بوده است. معمولاً تقسیمات علوم به اعتبار موضوعات یا اهداف و غایات یا روش‌ها صورت پذیرفته است، آنان در این تلاش‌ها برخی وجوه تمایز علوم را به دست داده‌اند تا از خلط مباحث و تداخل مسائل جلوگیری گردد و از طرف دیگر وجوه اشتراک، پیوندها و در نتیجه رهیافت‌های تعامل علوم را آشکار ساخته‌اند. در این زمینه برخی از منطق‌نویسان در کتاب برهان ذیل عنوان «تمایز علوم و اشتراک آنها» بحث کرده‌اند (ابن سینا، ۱۴۰۴ق، صص ۱۵۵ - ۱۶۸ / خواجه نصیرالدین طوسی، ۱۳۶۸، صص ۴۰۰-۴۰۶).

بعضی دیگر در مقدمه‌ی کتاب خویش در حد ضرورت به آن پرداخته‌اند (ابن سینا، ۱۳۷۶، ص ۳). و برخی نیز باب یا ابوابی در کتاب خویش در این زمینه گشوده‌اند^۱. و جمعی دیگر با تدوین کتب و مسائل مستقل در این زمینه، به تبیین طبقه‌بندی علوم مبادرت ورزیده‌اند^۲. چنانکه ابن سینا رساله‌ی مستقلی در اقسام علوم عقلی، یعنی علمی که دارای روش تعقلی هستند نگاشته است. وی در این رساله می‌نویسد: «حکمت، به نظری و عملی تقسیم می‌شود». حکمت نظری سه دسته است:

«علم اسفل که علم طبیعی نام دارد و علم اوسط که علم ریاضی است و علم
اعلی، که علم الهی نامیده می‌شود». (ابن سینا، ۱۳۱۸ق، صص ۱۰۴-۱۱۸)

وی حکمت عملی را به سه گروه یعنی، اخلاق، تدبیر منزل و سیاست مُدُن تقسیم می‌نماید (همان).

فخرالدین رازی در کتاب «جامع العلوم» که در آن از شصت علم بحث می‌کند در عنوان پنجاه و پنجم، از اخلاق سخن گفته است. ملا محسن فیض کاشانی در «فهرس العلوم» خود

۱. حاجی خلیفه (م ۱۰۶۷ق)، مؤلف کتاب «کشف الظنون عن اسامی اللکتاب و الفنون» سیصد علم و فن را در این کتاب تعریف و موضوع آنها را بیان داشته‌اند.

۲. از آن جمله است «فهرس العلوم» تألیف ملا محسن فیض کاشانی (م ۱۰۸۱ق)؛ «نقایس الفنون» نگاشته‌ی شمس الدین محمد بن محمود آملی (۷۱۰۲ق).

می‌نویسد: «همه‌ی علوم به سه فن یعنی ادبیات، شریعات و فلسفیات برمی‌گردد». (فیض کاشانی، ۱۳۸۸، ص ۱۸۹)

وی در زمینه‌ی شریعات می‌نویسد:

«شرعیات برای طلب نجات در حیات اخروی و صلاح و نیکوخواهی در مقاصد و اهداف نازل شده است.» (فیض کاشانی، همان.)

فیض در کتاب «الحقایق فی محاسن الاخلاق» علم را به علم دنیا و علم آخرت تقسیم می‌نماید. از منظر وی علم دنیا در زمینه‌ی مصلحت‌های دنیوی بحث می‌کند مانند علم طب. و علم آخرت را نیز دو قسم می‌داند، نخست علمی که مقصود لذاته است؛ علم به حق تعالی، وحی، نبوت، امامت و معاد از این مقوله به شمار می‌آیند و مقصود از قسم دوم، علمی است که آدمی باید به آن پایبند باشد. فیض، علمی را که مقصود از آن عمل است به دو قسم، علم اخلاق و علم احکام تقسیم می‌کند (فیض کاشانی، ۱۴۲۷ق، صص ۲۰-۱۹). ایشان در این تقسیم‌بندی علوم را به اعتبار مقصد و هدف تقسیم‌بندی کرده‌اند.

وی در تعریف علم اخلاق می‌نویسد: «علم اخلاق عبارت است از علم به احوال قلب از خصلت‌های پسندیده و ناپسندیده آن» (فیض کاشانی، همان). تبیین تفصیلی علم اخلاق در فهرست و طبقه‌بندی ارائه‌شده از ناحیه‌ی عالمان اسلامی، نوشتار مستقلی را ایجاب می‌نماید.

۵- اخلاق اسلامی در رده‌بندی دیویی و کتابخانه کنگره

طبقه‌بندی ده‌دهی ملویل دیویی (۱۸۵۱ - ۱۹۳۱م) مشهورترین و رایج‌ترین طبقه‌بندی کتاب‌هاست. شماره‌ی اسلام در این طبقه‌بندی ۲۹۷ است. علوم اسلامی در این تقسیم‌بندی به شرح زیر می‌باشد:

۱- قرآن (۲۹۷/۱). ۲- حدیث (۲۹۷/۲). ۳- فقه و اصول (۲۹۷/۳). ۴- کلام و عقاید (۲۹۷/۴). ۵- فرق و مذاهب (۲۹۷/۵). ۶- اخلاق (۲۹۷/۶). ۷- آداب و رسوم (۲۹۷/۷). ۸- تصوف و عرفان (۲۹۷/۸). ۹- تاریخ و جغرافیای اسلام (۲۹۷/۹). (طاهری عراقی، ۱۳۸۳، ص ۱۱). مراد از اخلاق در این طبقه‌بندی، اخلاق اسلامی است یعنی کتاب‌هایی که مفاد آنها شرح مسائل اخلاقی براساس تعالیم قرآن کریم، بیانات رسول اکرم (ص) و ائمه علیهم‌السلام و مضامین دینی است در ذیل این عنوان قرار می‌گیرند.

همچنین در نظام رده‌بندی کتابخانه‌ی کنگره، رده‌ی اسلام با عنوان BP شناخته شده است. در این طبقه‌بندی اسلام ۳۰۰ شماره بیش‌تر ندارد (طاهری عراقی، ۱۳۷۶، ص ۲۴) که خلاصه‌ی طرح رده‌بندی آن (BP ۱ - ۲۹۵) به شرح ذیل می‌باشد:

کلیات (۱۹-۱)؛ سرگذشت‌نامه‌ها (۵۷-۲۰)؛ قرآن و علوم قرآنی (۸۹-۵۸)؛ تفسیر (۱۰۴-۹۰)؛ حدیث (۱۴۵-۱۰۶)؛ فقه و اصول (۱۹۸-۱۴۷)؛ کلام و عقاید (۲۳۳-۲۰۰)؛ فرق اسلامی (۲۴۴-۲۳۵)؛ اخلاق اسلامی (۲۵۴-۲۴۶)؛ آداب و رسوم (۲۷۲-۲۵۶)؛ تصوف و عرفان (۲۹۵-۲۷۴) (همان، ص ۸۳). براساس خلاصه‌ی طرح ارائه‌شده از حدود ۳۰۰ شماره‌ی اختصاص یافته به اسلام، اخلاق اسلامی تنها ۹ شماره را حائز است.

۶- اطلاعات نسخه‌شناختی؛ نسخه‌های دست‌نوشته‌ی اخلاقی موجود در کتابخانه‌های بزرگ و ضرورت تدوین آن

عالمان اسلامی در ادوار تاریخ، آثار متناسب با زمان خود را در حوزه‌ی اخلاق پدید آورده‌اند. حفظ و به‌خاطر سپاری آموزه‌های نظری و عملی اخلاق نبی اکرم (ص) و ائمه علیهم‌السلام در قرن نخست و ثبت و ضبط روایات اخلاقی در قرن دوم و سوم، شکل‌دهنده‌ی مهم‌ترین میراث نقلی در اخلاق اسلامی می‌باشد. بخش قابل ملاحظه‌ای از اصول اربعه‌ی مائة مشتمل بر احادیث اخلاقی بوده و در نتیجه، کتاب‌های حدیث بعدی مشتمل بر صدها بلکه هزاران حدیث در زمینه‌ی تعالیم اخلاقی است. علاوه بر میراث اخلاق نقلی، عالمان اسلامی متناسب با اندوخته‌ها و دانایی‌های خود در دیگر علوم اسلامی در زمینه‌ی اخلاق، کتاب و رساله نوشته‌اند. علاوه بر مؤلفان، سعی و تلاش کتاب‌سهم به‌سزایی در حفظ و بهره‌وری از این آثار داشته است. محصول تلاش و جدیت مؤلفان و کتاب‌در طول تاریخ، وجود هزاران نسخه از آثار اخلاقی در کتابخانه‌های مهم کشور و جهان است. شناسایی این میراث بزرگ و ارائه‌ی اطلاعات نسخه‌شناختی هر کدام در یک مجموعه‌ی بزرگ، گامی مهم و ضرورتی اجتناب‌ناپذیر می‌باشد. این نوشتار تنها در آمدی بر آن مهم و تذکری برای آن ضرورت است.

مبحث دوم: اهم اطلاعات نسخه‌شناختی دست‌نوشته‌های اخلاقی کتابخانه‌ی مدرسه عالی شهید مطهری (سپهسالار سابق) و برخی نسخ دیگر از این آثار در سایر کتابخانه‌ها

۱. آداب‌المعلمین

مشخصات اثر: مؤلف: خواجه نصیرالدین طوسی (۶۷۲) سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: عربی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه در سال ۱۱۸۹ق در ۲۶ صفحه کتابت و در مجموعه شماره‌ی نسخه‌ی ۷۴۳۷/۱ درج شده است. (نسخه‌های دیگر: ۲۹۳۲/۱، ۲۰۳۳۳/۲ و ۶۳۵۴/۱)

سایر کتابخانه‌ها: مجلس: ۱۶۷۹، ۵۳۴۰/۵، ۱۹۸۷، ۱۴۴۸۴، ۳۹۳۶/۱۴؛ مرعشی: ۱۳۵۱۴/۲، ۱۱۲۵۲/۳، ۱۱۲۵۱/۶، ۱۱۱۷۴/۸؛ تهران: ۳۶۹، ۱۳۰۱؛ ملک: ۱۷۱۲/۷، ۱۰۹۹/۴؛ احیاء: ۴۹۰، ۱۳۰۴/۱؛ گلیپایگانی: ۲۸۰/۱۱؛ ملی: ۱۶۶۷ع، ۸۰۰ع، ۱۶۳۹ع؛ آستان: ۲۸۸۲۳م، ۲۹۶۸۴م، ۲۷۳۹/۳، ۲۴۵۸/۴ و...

۲. آداب و اخلاق و مخاطبات

مشخصات اثر: مؤلف: نامعلوم؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: عربی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه در سده‌ی ۱۲ در ۱۳۸ صفحه (صص ۴ - ۱۴۱) کتابت شده و در مجموعه‌ای به شماره‌ی ۷۱۰۰/۲ درج گردیده است.

۳. ابواب الجنان

مشخصات اثر: مؤلف: مولی رفیع‌الدین قزوینی (متوفی ۱۰۸۹ق)؛ سال تألیف: ۱۰۷۹ق، زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: مؤلف: محمدابراهیم این نسخه را که مشتمل بر مجلد نخست ابواب الجنان است، در سده‌ی یازدهم در ۳۰۴ برگ کتابت کرده، شماره‌ی این نسخه ۱۲۴۱ می‌باشد. از این اثر شش نسخه‌ی دیگر در این کتابخانه موجود می‌باشد. (نسخه‌های دیگر: ۱۸۲۷، ۱۲۴۲، ۵۲۵۲، ۸۱۴۱، ۵۷۶۴، ۵۷۶۵)
سایر کتابخانه‌ها: کتابخانه‌ی ملی: ۲۶۷۳ف؛ مرعشی: ۸۶۵۱؛ مرکز احیاء میراث اسلامی: ۱۰۷ و ۲۵۰۸ دانشگاه تهران: ۷۶۱۱، ۲۹۵۷، ۶۴۰۰ و ۹۷۱۰؛ مجلس: ۲۷۳، ۵۵۲۹ و ۶۲۷؛ آستانه‌ی معصومه علیها سلام: ۳۵۵ و ۲۰۸

۴. الاثنی عشریة فی المواعظ العددیة

مشخصات اثر: مؤلف: محمد بن محمد عینائی عاملی جزینی (قرن ۱۱ق)؛ سال تألیف: ۱۰۶۸ق؛ زبان: عربی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه در سده‌ی ۱۳ در ۱۰۹ برگ کتابت و به شماره نسخه‌ی ۵۲۵۶ ثبت گردیده است.
سایر کتابخانه‌ها: تهران: ۲۶۴۶؛ مجلس: ۲۸۳۲، ۷۴۲؛ مرعشی: ۱۰۹۳۱؛ احیاء: ۹۲۰؛ آستان: ۳۱۸۲۹م، ۲۴۷۶۰م، ۱۸۸۸م

۵. احیاء العلوم

مشخصات اثر: مؤلف: ابو حامد محمد بن محمد غزالی (۵۰۵ق)، سال تألیف: ۴۹۸ق، زبان:

مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه را محمد شریف بن ملا عباس مهربانی به سال ۱۰۹۷ق در ۱۹۵ برگ کتابت کرده و نسخه‌ی مذکور به شماره‌ی ۵۷۷۰ ثبت شده است، از این اثر ۳ نسخه در این کتابخانه موجود است. (نسخه‌های دیگر: ۵۷۷۲، ۱۲۴۳، ۵۸۰۸) سایر کتابخانه‌ها: دانشگاه تهران: ۲۰۴۵ و ۸۱۳۳/۸؛ مجلس: ۵۸۱۶، ۱۲۷۷، ۴۴۰۳، ۵۸۱۷؛ مروی: ۱۰۶، ۲۳

۶. الاخلاق

مشخصات اثر: مؤلف: شیخ‌الرئیس ابن سینا م ۴۲۷ق؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: عربی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه‌ی رساله‌ی «الاخلاق» در سده‌ی ۱۱ق کتابت و در صفحات ۶۳-۸۲ مجموعه‌ای به شماره‌ی ثبت ۱۰۹۵/۵ درج شده است.
سایر کتابخانه‌ها: ملی: ۲۹۲۰/۱؛ مجلس: ۳۰۷۱/۲، ۱۲۸۲۱؛ تهران: ۱۰۷۹/۲۲.

۷. اخلاق الاشراف

مشخصات اثر: مؤلف: عبید زاکانی (۷۷۲ق)؛ سال تألیف: ۷۵۱ق؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه را محمد تقی نجم‌الثانی به سال ۱۱۵۷ کتابت کرده و در صفحات ۳۶۶-۳۷۸ مجموعه شماره‌ی ۲۹۱۳/۳۱ درج شده است. از این اثر دو نسخه در این کتابخانه موجود است. (نسخه‌ی دیگر: ۲۹۱۶/۱۹)
سایر کتابخانه‌ها: تهران: ۳۲۳ح، ۵۴۲/۱د، ۴۷۳۶ و ۸۵۱۹؛ مجلس: ۲۸۰۷؛ مرعشی: ۷۹۳۶؛ گلپایگانی: ۳۱۵، ۱۱۴۶؛ ملک: ۳۶۸۲

۸. اخلاق الموتی

مشخصات اثر: مؤلف: محمد یوسف الموتی؛ سال تألیف: سده‌ی ۱۱ق؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه در سده‌ی ۱۱ در ۳ صفحه به خط مؤلف کتابت و در مجموعه‌ی تذکرات (صص ۲۴۹-۲۵۱) به شماره‌ی ۲۹۲۹/۳ درج شده است.

۹. اخلاق سلطانی

(این اثر ترجمه و شرح طهارةالباطن کتاب النخبة ملا محسن فیض کاشانی است).
مشخصات اثر: مؤلف: علی بن نعمة الله جزائری (۱۱۵۸ق)؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به سال ۱۱۲۴ق به خط نسخ در ۱۳۹ برگ کتابت شده و با شماره‌ی ۱۲۸۳ ثبت گردیده است.

سایر کتابخانه‌ها: تهران: ۵۲۱۸؛ مجلس: ۱۰۶، ۲۲۱۹

۱۰. اخلاق شاه‌محمدی = (نصیحت‌نامه)

مشخصات اثر: مؤلف: شاه‌محمد؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به خط نستعلیق به سال ۱۰۹۹ق در صفحات ۱-۱۳۴ در مجموعه‌ی ۵۸۱۹/۱ ثبت شده است.

۱۱. اخلاق شاهی (اخلاق شفایی)

مشخصات اثر: مؤلف: مظفر بن محمد کاشانی (۹۶۳ق)؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه را محمدعلی کرمانشاهی به سال ۱۲۹۰ق در ۲۴۳ صفحه (ص ۲۵-۲۶۶، هامش) کتابت نموده؛ و به شماره‌ی نسخه‌ی ۷۵۲۹ ثبت گردیده است.
سایر کتابخانه‌ها: تهران: ۲۴۴۶/۲؛ مرعشی: ۸۵۶۰/۱؛ ملک: ۲۱۳۴/۱

۱۲. اخلاق شهسی (مقتبس از «اخلاق محسنی» کاشفی است)

مشخصات اثر: مؤلف: حسن بن روزبهان شیرازی؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به خط نستعلیق حسن رضا بن محمد زمان کجوائی به سال ۱۰۶۵ق است و در صفحات ۱-۲۵۲ مجموعه شماره‌ی ۵۷۷۵/۱ قرار گرفته.
سایر کتابخانه‌ها: دانشگاه تهران: ۱۷۴۸، ۵۷۲۹؛ مجلس: ۴۲۱۸؛ ملی: ۲۵۱۹/۲؛ ملک: ۴۷۸، ۶۲۵۹، ۱۶۶۲؛ مرعشی: ۵۱۸۲

۱۳. اخلاق ظهیری (تحفة الأئمة العلیة فی الحکمة العملیة)

مشخصات اثر: مؤلف: فتح‌الله بن احمد بن محمود شهرستانی (ق ۱۰)؛ سال تألیف: نامعلوم
زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه در سده‌ی ۱۳ق کتابت و در صفحات ۱۸۲-۲۴۶ مجموعه شماره‌ی ۲۸۶۹/۳ درج گردیده است.
سایر کتابخانه‌ها: تهران: مجموعه‌ی ۱۴۸، ۱۰/۱؛ محقق؛ ملک: ۲۹۶۴، ۳، ۲۴۱۴، ۸۳۳/۳، ۲۴۲۷، ۳۰۰۸؛ مرعشی: ۱۲۸۵۱؛ ملی: ۲۳۰۷/۲، ۲۵۱۹/۲ف.

۱۴. اخلاق عضدی

مشخصات اثر: مؤلف: عبدالرحمان بن احمد عضدالدین ایچی؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: عربی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه در سده‌ی ۱۱ق کتابت و در صفحات ۱-۱۰۵۸

۱۰۴۸ مجموعه شماره‌ی ۲۸۴۶/۱۶ درج گردیده است.
سایر کتابخانه‌ها: مجلس: ۳۳۱۵/۴؛ مرعشی: ۱۲۷۳۸/۴؛ ملک: ۸۲۹/۱۹، ۳۵۵۳/۴؛ تهران: ۲۱۱۴/۸، ۸۵۹۶/۹؛ آستان: ۱۸۵۸۱، ۱۹۳۴۷، ۱۸۴۴۷، ۳۵۳۹ م.

۱۵. اخلاق علائی (بخشی...)

مشخصات اثر: مؤلف: مولی علی بن امرالله معروف به ابن حنائی (۹۷۹ق)؛ سال تألیف: ۹۶۳؛ زبان: ترکی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه را عیسی بن مصطفی در سال ۱۱۱۹ق کتابت کرده، نسخه‌ی مذکور در صفحات ۳۴۵ - ۳۷۱ مجموعه شماره‌ی ۸۱۲۰/۳ درج شده است.
سایر کتابخانه‌ها: ملی: ۱۹۸۸ف؛ مرعشی: ۱۰۸۶؛ تهران: ۲۹۶۵

۱۶. اخلاق محسنی

مشخصات اثر: مؤلف: ملاحسین کاشفی بیهقی (۹۱۰ق)؛ سال تألیف: ۹۰۷؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به خط نستعلیق است و طیفور بن حیدرعلی اسفرنجانی آن را در ۳۰۰ برگ کتابت کرده و با شماره‌ی ۱۰۸۹ ثبت گردیده است.
(نسخه‌های دیگر: ۱۲۸۶/۱، ۵۷۸۲)
سایر کتابخانه‌ها (بیش از ۸۰ نسخه): تهران: ۵۲۸۰، ۵۵۶۴، ۱۳مجموعه‌ی مولوی، ۵۰۸۲، ۹۹۳۹، ۷۹۴۷؛ ملی: ۳۶۶۵، ۵۵۵۴؛ مجلس: ۵۹۷۱، ۳۵۹۷، ۳۳۲، ۲۴۰۷، ۵۵۶، ۴۲۱۸؛ مرکز احیاء میراث اسلامی (قم): ۷۵۵.

۱۷. اخلاق ناصری

مشخصات اثر: مؤلف: خواجه نصیرالدین طوسی (۶۷۲ق)؛ سال تألیف: ۶۳۳؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به خط نستعلیق است و محمدحکیم ابن کمال‌الدین حسینی به سال ۱۰۳۳ق آن را در ۲۶۰ برگ کتابت نموده است. با شماره‌ی ۱۲۸ ثبت گردیده. همچنین شش نسخه‌ی دیگر از آن، به شماره‌های: ۱۰۸۷، ۵۷۷۶، ۵۷۷۷، ۵۷۷۸، ۵۷۸۰ در کتابخانه‌ی سپهسالار موجود می باشد.
سایر کتابخانه‌ها (حدود ۱۵۰ نسخه): تهران: ۸۲۲۴، ۸۱۹۵؛ مرعشی: ۳۲۲۲، ۱۲۳۹۴، ۱۲۴۱، ۱۲۴۷۱، ۸۰۳۷؛ ملک: ۵۳۳۰؛ مجلس: ۳۰۷۰، ۵۳۴۷، ۴۰۴۰؛ ملی: ۵۴۴۲.

۱۸. اذهاب‌السیئات

مشخصات اثر: مؤلف: محمد علی کرمانشاهی؛ سال تألیف: ۱۲۹۴ق؛ زبان: فارسی

مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به سال ۱۲۹۴ در ۷۲۷ صفحه (صص ۲۵-۷۵۰) کتابت و در مجموعه شماره‌ی نسخه‌ی ۷۵۲۹/۱ درج شده است.

۱۹. انوار حکمت

مشخصات اثر: مؤلف: نامعلوم؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه در سده‌ی ۱۲ در ۲۵۶ برگ کتابت و در مجموعه شماره‌ی نسخه‌ی ۵۳۱۱ درج گردیده است.

۲۰. انوار حکمت (نصایح یوسفی)

مشخصات اثر: مؤلف: یوسف بن محمد یوسفی هروی (۹۵۰ق)؛ سال تألیف: ۹۱۹ق؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه در سده‌ی ۱۲ در ۱۴ صفحه کتابت و در مجموعه شماره‌ی نسخه‌ی ۷۵۵۱/۱ درج گردیده است.

سایر کتابخانه‌ها: آستان: ۳۱۱۹۱م، ۶۰۷۴م؛ تهران: ۲/۲۱۴، ۸۸۷۷، ۸۹۳۲/۱۲، ۸۰۷۸؛
مرعشی: ۱۳۴۳۶/۷؛ احیاء: ۲۸۵۶، ۱۴/۱۲۸۷؛ ملی: ۳۳۳۳/۲ع؛ گلپایگانی: ۹۸۷؛ مجلس:
۳۱۷۵/۴، ۱۹۲۰/۱۶، ۱۷۳۲/۸، ۱۳۹۶/۶، ملک: ۱۴۴۵۴، ۱۴۱۴۹، ۱۴۴۱۸، ۱۰۶۵/۴، ۵۱۸۸۰/۳۵

۲۱. انیس الابرار

مشخصات اثر: مؤلف: عبدالحسین بن علی اضعف یزدی (سده‌ی ۱۳ق)؛ سال تألیف: ۱۲۳۲ق؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به سال ۱۲۳۲ ق در ۳۲۴ صفحه (صص ۱۱ - ۳۳۵) کتابت و در مجموعه شماره‌ی نسخه‌ی ۲۹۳۷/۲ درج گردیده است.

۲۲. انیس الواعظین

مشخصات اثر: مؤلف: نامعلوم؛ سال تألیف: ۱۰۲۶ق؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه را علی نقی به سال ۱۰۲۶ ق در ۱۵۲ صفحه (صص ۸-۱۶۰) کتابت کرد. در مجموعه شماره‌ی نسخه‌ی ۵۷۸۶/۱ درج گردیده است.

۲۳. «بلوغ و حریت»

مشخصات اثر: مؤلف: عزیزالدین بن محمد نسفی (قرن ۷ق)؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه را حیدرعلی به سال ۱۲۸۰ق در ۷ صفحه (صص

۳۵۵ - ۳۶۱) کتابت نمود. در مجموعه شماره‌ی نسخه‌ی ۱۳۱۶/۱۴ درج گردیده است.
سایر کتابخانه‌ها: تهران: ۲۹۵۸/۴؛ مرعشی: ۸۰۱۳/۱۴

۲۴. پندنامه

مشخصات اثر: مؤلف: نامعلوم؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه را محمدرضا به سال ۱۲۸۴ ق در ۲ صفحه
(صص ۲۲۳-۲۲۴) کتابت نمود. در مجموعه شماره‌ی نسخه‌ی ۵۳۲۸/۲ درج گردیده است.
سایر کتابخانه‌ها: ملک: ۴۳۴۱/۲؛ کتابخانه دائرةالمعارف اسلامی: ۱۱۵/۴

۲۵. تحفة الاحباب

مشخصات اثر: مؤلف: عیسی بن حسین کبه بغدادی (زنده در ۱۲۴۵ق)، سال تألیف:
نامعلوم، زبان: عربی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه را محمدعلی گیلانی به سال ۱۲۴۴ق در ۲۷۰
برگ کتابت نمود. به شماره نسخه‌ی ۵۳۲۹ ثبت شده است.

۲۶. تحفة الزاهدین

مشخصات اثر: مؤلف: حسین مومن بن علی کرمانی (ق ۱۲ق)، سال تألیف: نامعلوم، زبان:
فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه در سده‌ی ۱۳ق در ۴۴ برگ کتابت و با شماره‌ی
۵۳۳۰ ثبت گردیده است.

۲۷. تحفة الملوک

مشخصات اثر: مؤلف: سید ولی بن نعمه الله حائری رضوی، سال تألیف: نامشخص، زبان:
عربی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به خط نسخ در سال ۱۰۸۱ق در ۶۵ برگ
(صص ۱-۱۲۸) کتابت شده و با شماره‌ی ۱۸۹۲/۱ ثبت گردیده است دو نسخه‌ی دیگر از این
اثر به شماره‌های: ۱۲۸۸ و ۵۷۸۷ ثبت گردیده است.

۲۸. تذکره العارفين

مشخصات اثر: مؤلف: محمدجعفر عقدایی یزدی، سال تألیف: ۱۲۳۶ق، زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه در سده‌ی ۱۳ق در ۲۷۱ برگ کتابت شده و با
شماره‌ی ۵۳۳۲ ثبت گردیده است.

سایر کتابخانه‌ها: تهران: ۷۸ د، مرعشی: ۳۳۹۹، ۱/۲۸۶۳، مجلس: ۱۴۰۷۴، گلپایگانی: ۱۶۶۳

۲۹. تریبۃ الاولاد

مشخصات اثر: مؤلف: محمد بن اسعد دوانی (۹۰۸ق)، سال تألیف: ۹۰۴ق، زبان: عربی.
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به دست عبدالله در سده‌ی ۱۱ق در ۳ صفحه (صص ۱۴۰-۱۴۲) کتابت و در مجموعه شماره‌ی نسخه‌ی ۲۷۹۹/۱۸ درج گردیده است.
سایر کتابخانه‌ها: ملک: ۹۵۶/۲؛ تهران: ۱۰۱۵/۲۲؛ مرعشی: ۱۰۸۸۲/۶.

۳۰. ترجمه الحقایق فی اسرارالدین و مکارم‌الاخلاق

مشخصات اثر: مترجم: محمد بن مرتضی کاشانی (۱۱۱۵ق)، سال تألیف: ۱۰۹۰ق، زبان: فارسی

مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به خط نسخ در سده‌ی دوازدهم در ۲۳۹ برگ کتابت و به شماره‌ی ۵۷۹۶ ثبت گردیده است.
سایر کتابخانه‌ها: آستان: ۲۴۷۳۷؛ مجلس: ۴۳۵۴، ۲۰۶۲، ۱۶۳۱۱، احیاء میراث: ۵۳۸/۲، مسجد اعظم: ۵۵۰، گلپایگانی: ۵۵/۸۸

۳۱. ترجمه الفرغ بعدالشدۀ

مشخصات اثر: مؤلف: نامعلوم؛ سال تألیف: نامعلوم، زبان: فارسی.
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه را محمدتقی نجم‌الثانی به سال [۱۱۵۷ق] در ۴۷ صفحه (صص ۳۰۹-۳۵۶) کتابت کرده است. در مجموعه نسخه‌ی ۲۹۱۳/۲۷ درج گردیده است.

۳۲. ترجمه مکارم‌الاخلاق و معالم‌الاعلاق

مشخصات اثر: مؤلف: طبرسی حسن بن فضل، قرن ۶ق؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: فارسی، مترجم: ناشناخته
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه در سده‌ی ۱۲ در ۱۵۲ برگ کتابت و به شماره نسخه‌ی ۵۷۹۹ ثبت شده است.

۳۳. ترجمه مکارم‌الاخلاق و معالم‌الاعلاق

مشخصات اثر: مؤلف: نامعلوم؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه در سده‌ی ۱۱ در ۱۷۷ برگ کتابت و به شماره

نسخه‌ی ۵۸۰۱ ثبت گردیده است.

۳۴. التعریف بوجوب حق الوالدین

مشخصات اثر: مؤلف: محمد بن علی کراچکی (۴۴۹ق)؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: عربی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه را احمد بن شرف الدین حسنی حسینی نجفی به
سال ۹۹۰ ق در ۱۳ صفحه (صص ۳۶۹ - ۳۸۲) کتابت نموده و در مجموعه شماره‌ی نسخه‌ی
۳۸۸۱/۶ درج گردیده است.

سایر کتابخانه‌ها: آستان: ۲۰۹۰۰ م، ۲۱۰۵۴ م؛ مرعشی: ۱۲۸۰۶/۱، ۳۶۹۴/۷؛ تهران: ۲۱۳۵/۱

۳۵. التنبیه علی سبیل السعاده

مشخصات اثر: مؤلف: ابو نصر فارابی (معلم ثانی) (۳۳۹ق)؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: عربی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه را مهرعلی خوانساری در سال ۱۲۷۷ کتابت کرد.
در مجموعه شماره‌ی ۱۲۱۶/۳۹ در (صص ۲۰۰ - ۲۰۹) درج شده است. یک نسخه‌ی دیگر از
این اثر در مجموعه‌ی ۲۹۱۲/۱۷ موجود است.

سایر کتابخانه‌ها: تهران: ۲۴۲، ۲۴۲/۳۷، مشکوه ۱۴۰/۱۱؛ مجلس: ۵۱۳۸؛ ملک: ۴۶۹۴

۳۶. تنبیه الغافلین و گنج گهر

مشخصات اثر: مؤلف: نامعلوم؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه در سده‌ی ۱۲ در ۷۶ برگ کتابت و به شماره
نسخه‌ی ۵۷۸۹ ثبت گردیده است.

۳۷. تهذیب الاخلاق

مشخصات اثر: مؤلف: آقابزرگ بن عبدالباقی بن صالح مازندرانی؛ سال تألیف: نامعلوم؛
زبان: عربی و فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه در سده‌ی ۱۲ در ۱۱ صفحه (صص ۲۸۵ - ۲۹۶)
کتابت و در مجموعه‌ای به شماره نسخه‌ی ۶۹۶۹/۵ درج گردیده است.

۳۸. جامع الحکایات (منتخب و ترجمه‌ی «الفرج بعد الشدة»)

مشخصات اثر: مؤلف (الفرج بعد الشدة): محسن بن علی تنوخی (۳۸۴ق)؛ مترجم: دهستانی
مؤیدی، حسین بن اسعد، قرن ۷ق؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به سال ۱۱۰۶ق در ۲۲۵ برگ کتابت و به شماره
نسخه‌ی ۵۸۲۶ ثبت گردیده است. (نسخه‌ی دیگر: ۲۸۸۷۰).

سایر کتابخانه‌ها: آستان: ۲۷۱۶۹م.

۳۹. جامع السعادات فی موجبات النجاة

مشخصات اثر: مؤلف: مهدی نراقی (م ۱۲۰۹ق)؛ سال تألیف: ۱۱۹۶ق؛ زبان: عربی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه را محمد باقر بن عبدالعلی بیدگلی با خط نسخ در
سال ۱۲۵۴ق در ۱۷۲ برگ کتابت شده و با شماره‌ی ۱۲۲۸ ثبت گردیده است، سه نسخه‌ی
دیگر از این اثر به شماره‌های: ۱۲۲۹ و ۱۲۳۰ و ۵۷۹۲ در این کتابخانه موجود است).
سایر کتابخانه‌ها: ملی: ۲۱۷۶ف، ۱۲۱۳ع؛ مرعشی: ۶۰۲۰، ۱۰۴۰۹؛ تهران: ۹۶۷۸؛ احیاء
۸۰۱، ۲۸۳۴؛ آستان: ۱۲۶۲۹م، ۳۰۰۵۲م، ۲۷۱۳۴م، ۱۷۰۵۷م

۴۰. جامع المواعظ (در شش جلد)

مشخصات اثر: مؤلف: محمد تقی بن حاج محمد حسین کاشانی (م ۱۳۲۱ق)؛ سال تألیف:
نامعلوم؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌های سپهسالار: این نسخه به خط خود مؤلف در ۱۵۳ برگ کتابت و به
شماره‌ی ۸۴۱۱ ثبت گردیده است (جلد نخست کتاب است) و جلد‌های ۲، ۳، ۴ و ۶ نیز به
خط مؤلف به شماره‌های ۸۴۱۲ الی ۸۴۱۵ ثبت شده است.
سایر کتابخانه‌ها: ملی: ۳۹۱ع؛ مرعشی: ۱۲۵۸۹/۴۷، ۱۳۵۲۱/۳؛ ملک: ۵۳۳۰/۱

۴۱. جاویدان خرد

مشخصات اثر: مؤلف: ابن مسکویه، احمد بن محمد (م ۴۲۱ق)؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان:
فارسی.
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به تاریخ ۱۲۶۲ق در ۵ صفحه (صص ۳۱۴ - ۳۱۸)
کتابت شده است و به شماره ۲۹۱۲/۳۲ ثبت شده است.

۴۲. جلاء القلوب (بخشی)

مشخصات اثر: مؤلف: محمد بن پیرعلی بیرکلی (م ۹۸۱ق)؛ سال تألیف: ۹۷۱ق؛ زبان: عربی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه را محمد علی کرمانشاهی در ۱۳ صفحه (صص
۱۹۷-۲۰۷) کتابت کرده و در مجموعه شماره‌ی ۷۴۴۱/۳ درج گردیده است.
سایر کتابخانه‌ها: مجلس: ۷۲۰۷/۳؛ آستان: ۲۷۲۸۸۵م

۴۳. جمال الصالحین

مشخصات اثر: مؤلف: حسن بن عبدالرزاق لاهیجی (م ۱۱۲۱ق)؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: فارسی

مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به سال ۱۰۸۵ ق در ۲۳۶ برگ کتابت و به شماره نسخه‌ی ۲۱۴۳ ثبت شده است. (نسخه‌های دیگر: ۲۱۶۳/۹، ۲۱۴۵، ۲۱۴۶، ۵۶۴۰، ۵۷۹۳، ۲۱۴۴) سایر کتابخانه‌ها: احیاء: ۲۰۲۴، ۲۳۰۲، ۲۰۲۵، ۱۴۵۲؛ مرعشی: ۱۰۱۷، ۱۴۹۴، ۵۴۱۳، ۵۴۳۷، ۱۰۵۲۱؛ مجلس: ۴۲۱۹، ۱۲۳۰۸، ۸۲۷؛ تهران: ۶۸۸۷، ۸۴ جلد، ۲؛ گلپایگانی: ۳۷۶؛ آستان: ۲۱۱۶۱، ۱۳۳۵۰، ۷۹۷۷، ۹۷۷۰ م

۴۴. حدائق السیر فی آداب الملوک

مشخصات اثر: مؤلف: یحیی نظام الدین بن صاعد بن احمد؛ سال تألیف: قرن هفتم؛ زبان: فارسی

مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به سال ۷۵۷ ق در ۱۴۸ صفحه کتابت و در مجموعه‌ی ۱۵۱۱/۱ درج گردیده است. سایر کتابخانه‌ها: ایاصوفیا (استانبول ترکیه): ۷۶۰

۴۵. الحقائق

مشخصات اثر: مؤلف: ملا محسن فیض کاشانی (م ۱۰۹۱ ق)؛ سال تألیف: ۱۰۹۰ ق؛ زبان: عربی

مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به خط نسخ را علم الهدی به سال ۱۰۹۱ ق در ۱۶۴ برگ کتابت کرده است. به شماره ۵۸۴۲ ثبت شده است دو نسخه‌ی دیگر به شماره‌های ۵۷۹۷/۱ (ترجمه الحقائق) و ۱۲۷۰ ثبت گردیده است.

سایر کتابخانه‌ها: فردوسی: ۱۵۴۱؛ مرعشی: ۱۲۲۳، ۱۳۴۸۳؛ آستان قدس: ۱۵۷۶۷، ۱۰۰۳۵، ۲۶۱۷۹؛ گلپایگانی: ۳۷/۶۲؛ احیاء میراث: ۲۶۰۲؛ تهران: ۲۹۴۹/۵، ۸۲۹۹/۱؛ ملک: ۹۴۵/۷؛ ملی: ۴۴۵۴ ع

۴۶. الحکم العطائیه

مشخصات اثر: مؤلف: احمد بن محمد ابن عطاء الله اسکندرانی (م ۷۰۹ ق)؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: عربی

مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به خط محمد علی کرمانشاهی در سده‌ی ۱۴ ق در ۸ صفحه (صص ۲۱۲-۲۲۰) کتابت کرده است. در مجموعه شماره‌ی نسخه‌ی ۷۴۴۱/۵ درج گردیده است.

سایر کتابخانه‌ها: تهران: ۸۰۲۰؛ مجلس: ۱۷۲/۳۱

۴۷. حلیة المتقین

مشخصات اثر: مؤلف: محمد باقر مجلسی (م ۱۱۱۱ق)؛ سال تألیف: ۱۰۷۹ق؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به خط نستعلیق در سده‌ی یازدهم در ۱۷۳ برگ
کتابت و به شماره ۸۴ مشیر ثبت گردیده است و دو نسخه‌ی دیگر از این اثر به شماره‌های
۱۸۶۴ و ۵۸۰۰ ثبت شده است.

سایر کتابخانه‌ها: مجلس: ۳۲۷۰، ۶۸۲۸؛ تهران: ۹۰۹۷، ۸۷۸۶؛ فیضیه: ۲۱۰؛ مرعشی: ۷۹۸،
۱۰۰۶۸، ۸۹۳۵؛ احیاء: ۲۴۳۱؛ ملی: ۱۶۶ف، ۳۰۰۵ف؛ آستان: ۲۲۲۷گ، ۱۳۱۱۹م، ۴۲۴گ،
۱۲۴۱۰م.

۴۸. الدرر المثنورة والكلمات المأثورة

مشخصات اثر: مؤلف: عبدالله بن محمد رضا شبر (قرن ۱۳ق)؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان:

عربی

مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه در سده‌ی ۱۳ق در ۱۸۵ برگ کتابت و به شماره
نسخه‌ی ۸۱۷۲ ثبت گردیده است.
سایر کتابخانه‌ها: ملی: ۱۸۷۳ع؛ ملک: ۲۱۹۴.

۴۹. دستور وزارت

مشخصات اثر: مؤلف: نظام الملک، حسن بن علی (قرن ۵ق)؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به خط نستعلیق در سال ۱۲۷۴ق در ۳۵ برگ
کتابت و به شماره‌ی ۲۹۴۷ ثبت شده است.

۵۰. رسم و آیین پادشاهان قدیم

مشخصات اثر: مؤلف: خواجه نصیرالدین طوسی (م ۶۷۹ق)؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان:

فارسی

مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به سال ۷۵۷ق در ۸ صفحه (صص ۱۴۹-۱۵۷)
کتابت و در مجموعه شماره‌ی ۱۵۱۱/۲ درج گردیده است.
سایر کتابخانه‌ها: ملک: ۳۸۳۱؛ مرعشی: ۱۰۱۵/۵

۵۱. روضة الأنوار

مشخصات اثر: مؤلف: محقق سبزواری (م ۱۰۹۰ق)؛ سال تألیف: ۱۰۷۳ق؛ زبان: فارسی.
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به خط نستعلیق در سده‌ی ۱۲ق در ۲۰۲ برگ

کتابت و به شماره‌ی ۸۱۵۳ ثبت شده است از این اثر نسخه‌ی دیگری به شماره‌ی ۱۱۱۰۱ ثبت شده است.

سایر کتابخانه‌ها: مجلس: ۴۶۴۷ (خط مؤلف)، ۳۰۰۳، ۴۹۰۲؛ احیاء: ۱۰۱۷؛ تهران: ۱۳۳ ب، ۵۱۲۳؛ مرعشی: ۳۸۹۶

۵۲. ریاض السلاطین

مشخصات اثر: مؤلف: محمد علی کرمانشاهی؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه را مؤلف در سده‌ی ۱۳ و ۱۴ در ۵۳ برگ کتابت نموده است. به شماره نسخه‌ی ۱۰۲۹۴ ثبت گردیده است.

۵۳. الزواجر عن اقتراف الكبائر

مشخصات اثر: مؤلف: ابن حجر هیثمی مکی (م ۹۷۴ ق)؛ سال تألیف: ۹۵۳ ق؛ زبان: عربی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به خط نسخ است و آن را یکی از نوادگان مؤلف به نام محمد بن احمد بن حجر هیثمی در سده‌ی ۱۲ ق در ۲۴۲ برگ کتابت کرد، این نسخه به شماره‌ی ۲۳۷۵ ثبت شده است.

سایر کتابخانه‌ها: مجلس: ۱۳۴۶۶

۵۴. سخنان حکمت آمیز

مشخصات اثر: مؤلف: نامعلوم؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه در سده‌ی ۱۱ ق در ۴ صفحه (صص ۱۶۰ - ۱۶۳) کتابت و در مجموعه شماره‌ی نسخه‌ی ۱۴۳/۱۳ درج گردیده است.

۵۵. سراج المعرفة و منهاج الطريقة

مشخصات اثر: این اثر ترجمه‌ی مصباح الشریعة و مفتاح الحقیقة می‌باشد. مترجم: محمد صالح بن محمد باقر قزوینی؛ سال ترجمه: نامعلوم؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه را، خود مترجم کتابت کرده و در (صص ۴۱۳ - ۱۸۳) مجموعه‌ی ۵۵۵۸/۳ درج شده است.

۵۶. سراج المعرفة و منهاج الطريقة فی شرح مصباح الشریعة

مشخصات اثر: مؤلف: محمد صالح بن محمد باقر قزوینی (قرن ۱۱ ق)؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه در سده‌ی ۱۱ و ۱۲ ق. در ۲۳۲ صفحه (صص

۴۱۳-۱۸۳) کتابت و در مجموعه‌ی ۵۵۵۸/۳ درج شده است.

۵۷. سراج المنیر

مشخصات اثر: مؤلف: محمد شریف کاشف شیرازی (۱۰۰۱ - ۱۰۶۰ق)؛ سال تألیف: ۱۰۳۲ق؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه در سال ۱۱۷۱ در ۱۰۸ صفحه (صص ۱۴۵-۲۵۲) کتابت و در مجموعه‌ای به شماره‌ی ۴۶۵/۲ درج شده است. نسخه‌های دیگر این اثر عبارتست از: ۱۴۳/۶، ۶۸۴۹، ۲۹۰۳/۱ و ۵۸۱۴
سایر کتابخانه‌ها: ملک: ۳۷۹۹؛ تهران: ۴۳۶۴، ۴۱۵۹، ۵۹۱۶، ۸۷۸۱؛ احیاء: ۲۰۳۵؛ مرعشی: ۱۰۱۱۷، ۹۴۱۷، ۹۴۵۰

۵۸. سرّ التوبه

مشخصات اثر: مؤلف: نامعلوم؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه در سده‌ی ۱۱ ق کتابت و در (صص ۱۷۱ - ۱۷۵) مجموعه شماره‌ی نسخه‌ی ۶۴۰۹/۸ درج شده است.

۵۹. سرّ المعاد

مشخصات اثر: مؤلف: نامعلوم؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه در سده‌ی ۱۱ ق کتابت و در صفحات ۴۱۳-۱۸۳ مجموعه شماره‌ی نسخه‌ی ۶۴۰۹/۸ درج شده است.

۶۰. سفینة النجاة

مشخصات اثر: مؤلف: محمد رضا بن محمد رفیع؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: عربی (همراه با ترجمه‌ی فارسی)
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به خط نسخ به سال ۱۲۶۲ در ۱۲۱ برگ کتابت و به شماره‌ی ۱۱۱۹ ثبت شده است.

۶۱. السیاسة

مشخصات اثر: مؤلف: فارابی (م ۳۳۹ق)؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: عربی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه را محمد شریف بن محمد قائمی به سال ۱۰۶۱ق در ۳۵ صفحه (صص ۲۴۳ - ۲۷۶) کتابت و در مجموعه شماره‌ی نسخه‌ی ۵۸۲۲/۲ درج گردیده است.

مرعشی: ۱۲۵۸۹/۲۶، ۲۱۹۹/۵، ۳۴۴۵/۷؛ تهران: ۶۸۷/۴

۶۲. شرح تعلیم المتعلم

مشخصات اثر: مؤلف: ابراهیم بن اسماعیل؛ سال تألیف: ۹۹۶ق؛ زبان: عربی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه را محمد علی کرمانشاهی به سال ۱۳۰۳ق در ۱۷۵
صفحات کتابت کرده؛ در مجموعه شماره‌ی نسخه‌ی ۷۴۴۱/۱ درج گردیده است.
سایر کتابخانه‌ها: تهران: ۹۷۸/۲ مجموعه‌ی حسین مفتاح؛ مرعشی: ۷۱۸/۲؛ مرکز مطالعات
و تحقیقات اسلامی قم: ۵۵۱؛ مجلس: ۱۲۶۴/۱

۶۰. شرح منتخب محجة البیضاء

مشخصات اثر: مؤلف: محمد علی کرمانشاهی؛ سال تألیف: ۱۳۰۰ق؛ زبان: عربی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه با خط نسخ را محمد علی کرمانشاهی در سال
۱۳۰۰ق در ۳۲۹ برگ کتابت کرده و اثر با شماره‌ی ۵۸۱۰ ثبت گردیده است.

۶۳. ضیاء القلب

مشخصات اثر: مؤلف: ملا محسن فیض کاشانی (م ۱۰۹۱ق)؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: عربی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه را محمد فصیح بن محمد صالح در قرن ۱۱ ق
کتابت کرده و در (صص ۲۸۶ - ۳۳۵) مجموعه شماره‌ی ۲۰۱۳/۳ درج شده است.
سایر کتابخانه‌ها: مجلس: ۴۸۰۵/۲۰؛ مرعشی: ۱۴۳۰/۶؛ تهران: ش ۲۲۴/۲، ۷۵۴۲/۲؛ ملی:
ع/۴۷۱/۲ و ع/۱۴۳۹/۵

۶۴. ضیاء الفواد و منجی العباد

مشخصات اثر: مؤلف: حسن بن اسماعیل، سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه را محمد بن حبیب الله دنیایی به سال ۱۲۸۶ق در
۳۳۵ برگ کتابت نموده و به شماره نسخه‌ی ۱۰۵۴۶ ثبت گردیده است.

۶۵. طرب المجالس

مشخصات اثر: مؤلف: امیر حسین بن امیر عالم حسینی هروی (م ۷۲۳ق)؛ سال تألیف: ؟
زبان: فارسی.
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه را محمد حسین بن محمد تبریزی به تاریخ ۱۰۹۶
ق در ۹۸ برگ کتابت کرده و به شماره‌ی ۵۸۲۱ ثبت شده است.

سایر کتابخانه‌ها: تهران: ۵۵۸۹، ۲/۲۲۰م؛ مرعشی: ۳۶۹۸؛ ملک: ۱۱۴۹؛ مجلس: ۱۲۸۴۵؛ آستان: ۱۹۱۶۱م، ۳۱۲۰۴م؛ ۳۵۵۳م، ۱۴۲۸۴م

۶۶. طهارة الأعراف فی تحصیل الاخلاق

مشخصات اثر: مؤلف: ابن مسکویه رازی، احمد بن محمد (م ۴۲۱ ق)؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: عربی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه را محمد شریف بن محمد قائمی به تاریخ ۱۰۵۲ ق در ۱۲۳ برگ (صص ۲ - ۲۴۳) کتابت نموده و به شماره نسخه‌ی ۵۸۲۲/۱ ثبت شده است. دو نسخه‌های دیگر: ۸۳۵۶/۱، ۲۹۱۲/۴
سایر کتابخانه‌ها: آستان: ۱۰۰۷۴، ۲۰۰۷۰م؛ تهران: ۸۰۰، ۱۶۱۸، ۱۱۲/۷ب؛ ملک: ۵۴۳۷، ۱۶۳۷؛ ملی: ۱۹۹۴ف، مجلس: ۳۸۷۰، ۱۹۲۵/۲؛ مرعشی: ۹۹۴۰

۶۷. طهارة القلوب

مشخصات اثر: مؤلف: الدهری (الدیری)، عبدالعزیز بن احمد (قرن ۷ ق)؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: عربی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه را ابراهیم بن رکن‌الدین به سال ۹۹۹ در ۱۹۸ برگ (صص ۱۴۰ - ۳۸۵) کتابت کرده و به شماره نسخه‌ی ۶۶۰۲ ثبت گردیده است.

۶۸. ظفر نامه

مشخصات اثر: مؤلف: بوذرجمهر، مترجم: ابن سینا، حسین بن عبدالله (م ۴۲۷ ق)؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه در سده‌ی ۱۱ ق کتابت و در صفحات ۶۰۳ - ۶۰۴ در نسخه‌ی شماره‌ی ۲۷۹۹/۸۳ درج گردیده است.
سایر کتابخانه‌ها: کتابخانه‌ی دائرة المعارف ۱۱۵/۳؛ ملی: ۳/۳۵۵۹ع (ترجمه به فارسی، از ابن سینا) و ۲۸۹۳/۸ف؛ تهران: ۲۸۳/۳، ۴۷۱/۱

۶۹. العدالة

مشخصات اثر: مؤلف: شهید ثانی (م ۹۶۶ ق)؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: عربی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه را حسن بن علی به سال ۱۰۴۶ ق در ۵ صفحه (صص ۱۸۶ - ۱۹۰) کتابت کرد. در مجموعه شماره‌ی نسخه‌ی ۷۴۶۱/۲ درج گردیده است.
سایر کتابخانه‌ها: تهران: ۵۶۱/۵، ۷۰۱۹/۲؛ مجلس: ۷۷۷/۴

۷۰. العقد الفريد للملك السعيد

مشخصات اثر: مؤلف: محمد بن طلحه قرشی (م ۶۵۲ ق)؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: عربی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه در سده‌ی ۱۳ ق در ۱۷۵ برگ کتابت و به شماره
نسخه‌ی ۶۹۴۱ ثبت گردیده است.
سایر کتابخانه‌ها: ملی: ۳۴۱ ع

۷۱. عین الحیات

مشخصات اثر: مؤلف: محمد باقر مجلسی (م ۱۱۱۱ ق)؛ سال تألیف: ۱۰۷۳ ق؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه را میر محمد قاسم بن میر علی بیگ طاطایی به
تاریخ ۱۰۹۳ در ۴۶۰ برگ کتابت کرد. به شماره نسخه‌ی ۵۴۴۰ ثبت شده است. نسخه‌های
دیگر این اثر به شماره‌های ۱۸۲۴، ۵۴۳۷، ۵۴۴۱، ۲۵۳۱۳ و ۲۸۹۰۶ می‌باشد.
سایر کتابخانه‌ها: آستان: ۳۵۳۶۹ م، ۳۸۳۹۷ م، ۳۱۸۴۱ م؛ مروی: ۳۸۸؛ تهران: ۷۶۰۹، ۸۶۹۸؛
ملی: ۱۶۵۴ اف؛ مجلس: ۱۴۳۴۸؛ مرعشی: ۱۰۳۳۰، ۱۰۵۰۷، ۵۹۵؛ احیاء: ۱۷۴۲.

۷۲. عیون الحکم و المواعظ و ذخیره الواعظ و المتعظ

مشخصات اثر: مؤلف: علی بن محمد لیثی واسطی (ق ۶)؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: عربی.
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به خط نسخ به وسیله‌ی محمد قلی به سال ۱۰۸۵ در
۱۳۷ برگ کتابت و به شماره نسخه‌ی ۱۷۸۴ ثبت شده است. نسخه‌ی دیگر آن به شماره‌ی
۱۷۸۵ می‌باشد.
سایر کتابخانه‌ها: تهران: ۹۶، ۶۹۱۸؛ مرعشی: ۴۴۴۰، ۵۹۵۸، ۱۳۸ عکسی؛ آستان: ۶۸۲۱؛
احیاء: ۲۵۵۵، ۱۲.

۷۳. غرر الخصائص الواضحة و عرر النفائس الفاضحة (اخلاقی)

مشخصات اثر: مؤلف: ابواسحاق برهان‌الدین محمد معروف به وطواط (م ۷۱۸ ق)؛ سال
تألیف: نامعلوم؛ زبان: عربی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به خط نسخ در سده‌ی ۱۳ در ۲۷۳ برگ کتابت و
به شماره نسخه‌ی ۳۳۰۳ ثبت شده است.
سایر کتابخانه‌ها: ملک: ۱۳۲۷؛ مرعشی: ۱۰۳۲۴/۱، ۲۵۲۷

۷۴. فرزند نامه (ایها الولد)

مشخصات اثر: مؤلف: غزالی (م ۵۰۵ ق)؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: فارسی

مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه را محمد علی کرمانشاهی (۱۳۰۴ق) به سال ۱۱۱۶ق و در ۲۴ برگ (صص ۳۴۹ - ۳۹۷) کتابت و در مجموعه شماره‌ی نسخه‌ی ۵۳۷۳/۶ درج شده است.

سایر کتابخانه‌ها: آستان: ۹۱۲/۶، ۱۸۵۶۰م، ۲۸۵۳۸م، ۲۳۶۲م؛ مجلس: ۳۵۱۱/۳؛ تهران: ۱۵۵/۱؛ مرعی: ۱۱۵۳۶/۱، ۱۴۰۳/۲، ۱۱۱۴۹/۱؛ گلپایگانی: ۱۹۹۳/۳؛ ملی: ۲۷۰۰/۱۴؛ احیاء: ۱۹۱۸/۱.

۷۵. الفقر وتكاید النفس و غرورها، رسالة فی...

مشخصات اثر: مؤلف: سهروردی، شهاب‌الدین محمد بن احمد؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: عربی.

مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به وسیله‌ی دولت‌شاه بن عبدالله در سده‌ی ۷ در ۲ صفحه (صص ۵۸ - ۵۹) کتابت و در مجموعه شماره‌ی نسخه‌ی ۳۸۷۵/۵ درج گردیده است.

۷۶. الفوائد در حسن و قبح

مشخصات اثر: مؤلف: عبدالرزاق بن جلال‌الدین کاشی (م ۷۳۶ق)؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: فارسی.

مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه را محمد علی کرمانشاهی به سال ۱۳۰۱ق کتابت کرد و در (صص ۱۷۳ - ۱۸۱) مجموعه شماره‌ی نسخه‌ی ۵۳۲۸/۱ درج گردیده است.

۷۷. قابوسنامه

مشخصات اثر: مؤلف: شمس‌المعالی کیکاوس بن اسکندر (قرن ۵ق)؛ سال تألیف: ۴۷۵ق؛ زبان: فارسی.

مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه را محمد رضا به سال ۱۲۸۴ در ۱۱۱ برگ (صص ۱ - ۲۲۳) کتابت و در مجموعه شماره‌ی نسخه‌ی ۵۳۲۸/۱ درج شده است.

سایر کتابخانه‌ها: مرعی: ۸۱۹۰، ۶۳۱۶؛ مجلس: ۴۶۰۶، ۴۱۸۱، ۲۹۲۱؛ تهران: ۵۴۳، ۲۶۶۵۵، ۴۲۲۳/۱؛ ملی: ۴۰۳ق، ۲۰۴۹ق، ۲۲۷۸/۲ق، ۵۴۱/۱ق؛ ملک: ۳۹۹۳؛ آستان: ۹۹۸۶، ۱۶۴۸۹م، ۱۲۴۶۹م، ۳۵۶۰م.

۷۸. الكبائر و العدالة المترتبة علی ترکها

مشخصات اثر: مؤلف: محقق کرکی (م ۹۴۰ق)؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: عربی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه را یوسف علی بن عبدالله اصفهانی در یک برگ

(صص ۳۲۷ - ۳۲۹) کتابت نمود و در مجموعه شماره‌ی نسخه‌ی ۲۹۱۹/۳۸ درج شده است.
سایر کتابخانه‌ها: آستان: ۹۲۱/۳ گ، ۱۱۰۹/۴ گ؛ مرعشی: ۱۳۷۹۴/۳؛ تهران: ۵۳۰۷/۳؛
ملی: ۲۷۸۷/۳ع؛ ملک: ۸۰۴/۵، ۶۷۵/۱۳

۷۹. کشف الریبه فی أحكام الغیبه و النمیمه

مشخصات اثر: مؤلف: شهید ثانی (م ۹۶۶ ق)؛ سال تألیف: ۹۴۹ ق؛ زبان: عربی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه را حسن بن علی به سال ۱۰۴۷ ق در ۲۶ برگ
(صص ۳۴۱ - ۳۸۷) کتابت کرد. در مجموعه شماره‌ی نسخه‌ی ۷۴۶۱/۷ درج شده است.
سایر کتابخانه‌ها: آستان: ۳۵۶۳ م، ۳۴۷۸ م، ۳۰۵۶۸ م، ۶۷۲۷ م؛ ملی: ۲۹۶۲ ع، ۴۳۹ ع،
۲۸۷۳ ع، ۲۹۰۷ ع؛ تهران: ۲۴۶، ۱۵۵۳، ۳۹۰۵، ۱۹۵۳/۵، ۱۹۵۳/۵؛ ملک: ۱۹۷۹، ۶۲۰۷، ۲۷۸؛ گلیپایگانی:
۱۹۵۰، ۸۹۰، ۱۴۳۱، ۳۸۷؛ احیاء: ۱۳۳۴، ۲۳۹۵؛ مجلس: ۱۱۲۷/۱۸، ۱۳۵۶۷؛ مرعشی: ۸۲۶۲،
۱۱۷۷۹/۲، ۱۱۰۲۳/۳، ۱۲۷۵۲/۷

۸۰. کشف المحجبه لثمره المحجبه

مشخصات اثر: مؤلف: علی بن موسی ابن طاوس (۵۸۹ - ۶۶۴ ق)؛ سال تألیف: نامعلوم؛
زبان: عربی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به سال ۱۲۳۵ ق در ۱۴۳ برگ کتابت و به شماره
نسخه‌ی ۱۸۵۵ ثبت گردیده است. (نسخه‌ی دیگر: ۵۸۲۸)
سایر کتابخانه‌ها: دانشگاه: ۴۳۱۱، ۴۰۶/۱، ۳۶۴؛ ملی: ۱۳۷۷ ع؛ ملک: ۵۷۵۲؛ مجلس:
۹۸۸، ۴۱۶۸/۲، ۱۲۴۴/۲؛ مرعشی: ۲۳۱۲، ۴۰۹۶، ۲۳۵۵، ۹۴۹۲؛ احیاء: ۲۳۰، ۲۱۵۶؛ گلیپایگانی:
۲۶۵

۸۱. کیمیای سعادت

مشخصات اثر: مؤلف: محمد بن محمد غزالی (م ۵۰۵ ق)؛ سال تألیف: (۴۹۰ - ۵۰۰)؛
زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به خط نستعلیق است و عبدالباری به سال ۱۲۵۳ ق
آن را در ۴۱۲ برگ کتابت و به شماره نسخه‌ی ۱۳۳۷ ثبت گردیده است. نسخه‌های دیگر:
۱۳۳۶، ۷۵۴۴/۳.
سایر کتابخانه‌ها: مجلس: ۴۸۱۳، ۵۸۱؛ تهران: ۵۸۱۰، ۳۹۳، ۶۸۲۶؛ ملی: ۱۵۱۳ ف،
۱۶۱۷ ف، ۱۵۱۷ ف، ۱۸۸۹ ف؛ مرعشی: ۴۳۱۷؛ احیاء: ۱۵۵۵ عکسی؛ ملک: ۱۸۰۶، ۴۰۴۲،
۴۲۷۲، ۴۲۷۳؛ آستان: ۲۶۳۲۱ م، ۲۴۲۸۲ م، ۳۰۶ غ.

۸۲. گفتار افلاطون فی تقویم السیاسة الملوكية والاخلاق الاخيارية

مشخصات اثر: مؤلف: افلاطون؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: عربی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به سال ۱۲۶۶ ق در ۱۰ صفحه (صص ۶۳ - ۷۳)
کتابت و در مجموعه شماره‌ی نسخه‌ی ۲۹۱۲/۷ درج گردیده است.
سایر کتابخانه‌ها: تهران: ۲۴۲/۴۴ ب.

۸۳. گلستان سعدی

مشخصات اثر: مؤلف: سعدی شیرازی (۶۹۱ ق)؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به خط نستعلیق است و میر علی در سده‌ی دهم در
۸۵ برگ آن را کتابت کرده است. به شماره نسخه‌ی ۴۱۶ ثبت شده است. نسخه‌های دیگر
موجود از این اثر: ۳۳۷، ۳۳۹، ۱، ۴۶۵، ۱۵۵۸/۲، ۲۲۱۷ و... می باشد.
سایر کتابخانه‌ها: آستان: ۳۱۰۶۱ م، ۲۴۱۶ و، ۲۳۰۰/۲ و؛ ملی: ۶۶۰ ف، ۱۲۸۲ ف؛ ملک:
۳۹۳۰، ۵۵۵۷؛ مجلس: ۲۵۷۶، ۱۴۰۲۹، ۱۳۶۹۱؛ مرعشی: ۱۲۸۴/۲؛ تهران: ۸۵۳۷/۳.

۸۴. گنج‌نامه‌ی الهی

مشخصات اثر: مؤلف: امیر حسین بن امیرعالم حسینی هروی (۷۲۳ ق)؛ سال تألیف: نامعلوم؛
زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه در سده‌ی ۹ یا ۱۰ در ۶۴ برگ کتابت و به شماره
نسخه‌ی ۵۵۰۷ ثبت گردیده است.
سایر کتابخانه‌ها: عکسی احیاء: ۱۲۰۶/۱

۸۵. لوامع الاشراف فی مکارم الاخلاق

مشخصات اثر: مؤلف: ملا جلال دوانی (م ۹۰۸ ق)؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه در ۲۰۸ برگ به سال ۱۰۳۰ ق کتابت و به شماره
نسخه‌ی ۱۲۸۷ ثبت شده است نسخه‌های دیگر این اثر عبارتست از: ۱۰۹۰ و ۵۸۵۷.
سایر کتابخانه‌ها: تهران: ۶۲۸۱، ۵۱۹، ۸۵۶۰، ۱۰۱۷؛ مرعشی: ۷۲۱۳، ۳۴۴۴، ۷۷۷۶، ۸۷۳؛
ملک: ۵۹۶۴، ۶۲۵، ۲۹۷۳، ۲۹۳۲؛ مجلس: ۵۱۶۶، ۲۲۴۶، ۵۱۶۹، ۵۸۳؛ ملی: ۹۹۲/ف، ۵۴۹/
ف، ۱۴۴۹/ف؛ احیاء: ۲۰۰۳، ۱۳۹۵

۸۶. محاسبة النفس

مشخصات اثر: مؤلف: سید بن طاوس (۶۶۴ ق)؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: عربی

مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به خط نسخ است. احمد بن شرف‌الدین حسینی نجفی به سال ۹۹۰ق آن را در ۹ برگ (صص ۱۶۱-۱۷۹) کتابت کرد. در مجموعه شماره‌ی نسخه‌ی ۳۸۸۱/۳ درج گردیده است. (نسخه‌ی دیگر: ۲۹۱۸/۳).
سایر کتابخانه‌ها: آستان: ۲۰۸۹۷م، ۳۴۸۸م؛ تهران: ۸۸۱/۳، ۶۹۲/۳؛ ملک: ۱۷/۱۹۲۰،
مرعشی: ۴۴۲/۲؛ احیاء: ۲۰۰۷/۵

۸۷. محاسبه النفس

مشخصات اثر: مؤلف: ابراهیم بن علی کفعمی (م ۹۰۵ق)؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: عربی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه را ابوتراب محلاتی به سال ۱۲۷۶ در ۸۰ برگ کتابت نموده است. به شماره نسخه‌ی ۵۸۳۹ ثبت گردیده است.
سایر کتابخانه‌ها: مجلس: ۴۴۷۸/۴، ۱۲۰۱/۱؛ تهران: ۳۵۹۵، ۵۲۱۴/۳، ۵۶۱/۸؛ ملی: ۲۸/۳۰۲۸ع؛ مرعشی: ۶۵۴۳/۱۹؛ گلپایگانی: ۱۸۹۲؛ آستان: ۳۲۰۰۸م، ۳۵۶۹م، ۳۱۳۹۴م

۸۸. المحجة البيضاء فی إحياء الإحياء

مشخصات اثر: مؤلف: ملا محسن فیض کاشانی (م ۱۰۹۱ق)؛ سال تألیف: ۱۰۴۶ق؛ زبان: عربی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به خط نسخ است. علی اکبر بن خلیل الله حسینی کاشانی به تاریخ ۱۱۱۳ آن را در ۲۱۲ برگ کتابت کرد. به شماره نسخه‌ی ۲۶۶۲ ثبت شده است. (دیگر نسخه‌ها: ۵۸۶۳ و ۷۳۸۴/۱)
سایر کتابخانه‌ها: آستان قدس: ۱۱۵۴۴؛ مجلس: ۵۷۹۷، ۷۴۵۳، ۶۲۴۸۴؛ فیضیه: ۳۱۰؛ مرعشی: ۵۵۲، ۱۳۵۸۳؛ تهران: ۱۰۵۳مشکوٰة؛ گلپایگانی: ۵۱/۵۴، ۳۵/۲۷، ۵۸/۵۸؛ و...

۸۹. مدارج الکمال

مشخصات اثر: مؤلف: محمد بن حسین بابا افضل کاشانی (قرن ۷ق)؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به سال ۱۲۶۶ در ۱۳ صفحه (صص ۲۴۴-۲۵۷) کتابت و در مجموعه شماره‌ی نسخه‌ی ۲۹۱۲/۲۲ درج گردیده است.
سایر کتابخانه‌ها: تهران: ۸۹۶۲، ۶۸۱۶/۶؛ مجلس: ۴۸۰۵/۲، ۴۱۴۹/۳، ۳۹۸۲/۵، ۵۱۸۰/۱۴؛ ملک: ۴۱۹۳/۵، ۴۱۹۱/۱، ۵۳۲۷/۲، ۵۱۶۹/۵؛ ملی: ۲۴۵۴/۱، ۳۰۳/۵؛ مرعشی: ۹۷۱/۲، ۱۰۹۲۴/۳؛ احیاء: ۱۲۳۱/۱؛ آستان: ۳۷۹م، ۳۰۱۰۳م، ۳۳۸۱۶م

۹۰. مرشد الواعظین

مشخصات اثر: مؤلف: محمد رضا بن محمد صادق استرآبادی (قرن ۱۳ ق)؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به خط نسخ به سال ۱۲۴۴ در ۲۰۰ برگ کتابت و به شماره نسخه‌ی ۴۳۸ ثبت شده است. (نسخه‌ی دیگر: ۱۰۳۰۵)
سایر کتابخانه‌ها: عبدالعظیم: ۳۸۳؛ تهران: ۷۶۰۷/۱ و ۷۶۰۸/۲؛ مرعشی: ۶۲۳۰.

۹۱. مسکن الفؤاد عند فقه الأحبه والأولاد

مشخصات اثر: مؤلف: شهید ثانی (م ۹۶۶ ق)؛ سال تألیف: ۹۴۵ ق؛ زبان: عربی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه را محمد علی کرمانشاهی به خط نسخ در سال ۱۳۰۶ ق در ۱۴۰ صفحه کتابت کرد. در مجموعه شماره‌ی نسخه‌ی ۵۸۴۷/۱ درج شده است. (دیگر نسخه‌ها: ۵۸۳۸/۱۴ و ۷۴۶۱/۶)
سایر کتابخانه‌ها: آستان: ۱۹۲۲۵ م، ۱۸۱۴۸ م؛ مرعشی: ۶۲۳۰؛ عبدالعظیم: ۳۸۳؛ تهران: ۷۶۰۸، ۷۶۰۷

۹۲. مشکاة النجاة

مشخصات اثر: مؤلف: ملا سلیم علی بن محمد مازندرانی؛ سال تألیف: ۱۲۸۴ ق؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه را اسدالله نوایی به سال ۱۲۸۷ در ۲۷۹ برگ کتابت کرد. به شماره نسخه‌ی ۵۵۵۴ ثبت شده است.

۹۳. مصابیح القلوب

مشخصات اثر: مؤلف: حسن بن حسین شیعی بیهقی سبزواری (قرن ۸ ق)؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه را محمد تقی بن عبدالباقی (کاتب نونویس) به خط نستعلیق به سده‌ی یازدهم در ۳۵۲ برگ کتابت کرد. به شماره نسخه‌ی ۵۸۵۰ ثبت شده است. (دیگر نسخه‌ها: ۱۲۸۶/۲، ۵۵۵۶ و ۵۸۵۱)
سایر کتابخانه‌ها: تهران: ۴۰۱۲، ۳۸۸۲، ۶۸۲۳؛ احیاء: ۲۲۸۰، ۱۴۱۶، ۹۵۰، ۸۶۸؛ ملی: ۱۲؛ گلپایگانی: ۱۸۲۳؛ مجلس: ۱۴۴۱۴، ۲۲۴۸؛ ملک: ۵۴۶۰؛ مرعشی: ۱۱۷۷۱/۴، ۲۹۷۸؛ آستان: ۳۲۳۴۷ م، ۸۴۹۹ م، ۲۸۳۹ غ، ۳۶۰۰ م

۹۴. مصاحبة الخلوات

مشخصات اثر: مؤلف: فریدون بن محمد قاسم حلال خور (سدهی ۱۳ ق)؛ سال تألیف: ۱۲۰۹ ق؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به خط نستعلیق در سال ۱۲۰۹ ق در ۵۵ برگ کتابت شد. به شماره نسخه‌ی ۱۲۰۹ ثبت گردیده است.
سایر کتابخانه‌ها: تهران: ۸۸۴۴

۹۵. مصباح الشریعة و مفتاح الحقیقة

مشخصات اثر: مؤلف: نامعلوم؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: عربی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به خط نسخ به سال ۷۱۶ ق در ۷۴ برگ کتابت گردیده است. به شماره نسخه‌ی ۵۵۵۹ ثبت شده است. (دیگر نسخه‌ها: ۱۷۹۰/۳، ۵۵۵۸/۱، ۵۸۲۰، ۷۴۵۲/۵، ۷۵۴۰/۳ و ۱۷۹۰/۳).
سایر کتابخانه‌ها: آستان: ۱۹۷۰/۴، ۷۷۳، ۱۹۲۰/۱، ۱۰۵۹/۳، ۱۰۲۴/۱؛ تهران: ۸۸۱/۱۲، ۷۱۰۰/۱، ۷۴۲۵/۶؛ ملک: ۲۲۴۲/۱، ۹۴۵/۶، ۲۲۹۱/۷، ۲۶۱۹؛ ملی: ۴۲۷۶۰، ۴۲۰۲۸، ۲۳۰۷ ع؛ مرعشی: ۱۱۵۱۰/۲، ۱۱۷۸۲/۳، ۹۷۸۶، ۱۳۴۸۹، ۱۱۱۷۴/۱؛ احیاء: ۶۴۲، ۹۹۴/۳، ۱۷۲۰

۹۶. مصفاة الاشباح ومحلاة الارواح = التفكير

مشخصات اثر: مؤلف: محمد بن مرتضی کاشانی (م ۱۱۵۲ ق)؛ سال تألیف: ۱۱۱۰ ق؛ زبان: عربی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه در سده‌ی ۱۲ در ۳۴۳ برگ کتابت و به شماره نسخه‌ی ۳۸۷۹ ثبت شده است.
سایر کتابخانه‌ها: تهران: ۲۵۲/۳، ج ۴۷۹؛ مرعشی: ۱۳۵۸۸، ۱۱۰۰۳/۱۳، ۵۸۰؛ مجلس: ۲۰۴؛ آستان: ۳۰۳۷۱ م

۹۷. معراج السعادة

مشخصات اثر: مؤلف: احمد بن محمد مهدی نراقی (م ۱۲۴۵ ق)؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به خط نسخ ابوطالب بن محمد زواره‌یی کربلایی در سال ۱۲۷۵ در ۲۴۱ برگ کتابت شد. به شماره نسخه‌ی ۵۸۵۴ ثبت شده است. (دیگر نسخه: ۵۸۵۳)
سایر کتابخانه‌ها: گلپایگانی: ۶۵۶؛ تهران: ۶۳۲۱؛ احیاء: ۳۲۰؛ آستان: ۲۳۴۳ و.

۹۸. معیار العمر و العمل

مشخصات اثر: مؤلف: ملا ادهم عزلتی خلخالی (سده ۱۱ق)؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: فارسی

مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه در ۱۰ برگ (صص ۲۱۸ - ۲۳۷) کتابت و در مجموعه‌ای به شماره نسخه‌ی ۵۸۳۸/۱۱ درج شده است.
سایر کتابخانه‌ها: احیاء: ۱۰۴۶/۳، دهخدا: ۲۸۷/۱؛ عبدالعظیم: ۱۴۸/۲

۹۹. مفتاح الجنان

مشخصات اثر: مؤلف: محمد شفیع بن محمد صالح (وفات قبل ۱۲۷۱ق)؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: فارسی

مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به خط نستعلیق علی اکبر بنا به سال ۱۲۳۵ در ۲۲۱ برگ کتابت و به شماره نسخه‌ی ۶۵۷۵ ثبت گردیده است. (دیگر نسخه‌ها: ۵۳۹۱ و ۵۵۹۳)
سایر کتابخانه‌ها: مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی قم: ۴۸۵؛ حضرت معصومه (س): ۴۹/۱، ۲۲۶/۶؛ مرعشی: ۶۴۲۰

۱۰۰. مکارم الاخلاق

مشخصات اثر: مؤلف: ابو جعفر محمد نیشابوری (م ۵۹۸ق)؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: عربی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به خط نستعلیق را امین الله محرر به سال ۱۲۸۸ق در ۹۵ برگ کتابت کرد. به شماره نسخه‌ی ۱۶۶ مشیر ثبت شده است.
سایر کتابخانه‌ها: احیاء: ۸۰۹ عکسی، ۸۰۹

۱۰۱. مکارم الأخلاق و معالم الإغلاق

مشخصات اثر: مؤلف: حسن بن فضل طبرسی (قرن ۶ق)؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: عربی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به خط نسخ را اسماعیل بن ابراهیم بن علی جزائری سمنانی به سال ۱۰۹۱ق در ۲۴۸ برگ کتابت نمود. به شماره نسخه‌ی ۵۸۵۶ ثبت شده است. (دیگر نسخه‌ها: ۱۹۲۶ و ۵۸۵۸).
سایر کتابخانه‌ها: ملک: ۴۵۵، ۲۱۰۰، ۲۴۵۳؛ آستان: ۱۷۷۱، ۶۲۴۶ م، ۷۶۱۸، ۶۳۴۷؛ مرعشی: ۱۹۰۹، ۱۰۶۶۲/۱

۱۰۲. منتخب دانشنامه

مشخصات اثر: مؤلف: نامعلوم؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: فارسی

مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به سال ۱۰۷۴ ق در ۱۴ برگ (صص ۳۷۴ - ۳۸۸) کتابت شد. در مجموعه شماره‌ی نسخه‌ی ۲۷۹۹/۵۳ درج گردیده است.

۱.۰۳. منقبت نامه یعقوبی

مشخصات اثر: مؤلف: محمد بن علی امامی (سده ۹ ق)؛ سال تألیف: ۸۸۶ ق؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به خط نستعلیق در سده‌ی ۱۰ در ۱۷۳ برگ کتابت و به شماره نسخه‌ی ۱۰۹۲ ثبت گردیده است.

۱.۰۴. منهاج المتعلم

مشخصات اثر: مؤلف: نامعلوم؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: عربی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه را به محمد بن یوسف بن محمد خط‌نسخ، به سال ۱۱۳۳ ق در ۲۷ برگ کتابت کرد. به شماره نسخه‌ی ۵۸۶۱ ثبت گردیده است.

۱.۰۵. منهج السالکین و زاد العارفين (نهج السالکین)

مشخصات اثر: مؤلف: سید عبد الله شبر (۱۲۲۰ ق)؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: عربی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به خط نسخ به سال ۱۲۳۶ ق در ۱۸۹ برگ کتابت و به شماره نسخه‌ی ۵۸۶۲ ثبت شده است.
سایر کتابخانه‌ها: مرعشی: ۲۸۵۴؛ مروی: ۸۲۰؛ مجلس: ۷۱۱۰.

۱.۰۶. منیة المرید فی آداب المفید والمستفید

مشخصات اثر: مؤلف: شهید ثانی (م ۹۶۶ ق)؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: عربی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به خط نسخ است. آن را حسن بن علی در سال ۱۰۴۶ ق در ۹۱ برگ (صص ۱-۱۸۵) کتابت کرده است. در مجموعه شماره‌ی نسخه‌ی ۷۴۶۱/۱ درج گردیده است. (دیگر نسخه‌ها: ۷۵۴۲/۱ و ۸۱۳۸/۴)
سایر کتابخانه‌ها: آستان: ۳۲۴۸۹م، ۳۲۸۳۴م؛ مرعشی: ۲۲۰۴، ۴۴۴، ۵۵۶۸، ۱۱۵۸۱/۱، ۱۲۴۴۷/۱؛ احیاء: ۱۸۵، ۱۲۵۱، ۲۶۸۵؛ تهران: ۱۰۱۷؛ ملک: ۱۰۶۰؛ ملی: ۳۶۱۸ع، ۲۸۳۰ع، ۲۵۷۳/۱ع.

۱.۰۷. موعظه

مشخصات اثر: مؤلف: نامعلوم؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به سال ۱۲۷۷ ق در ۱۱۳ برگ کتابت و به شماره نسخه‌ی ۵۵۳۸ ثبت گردیده است.

۱۰۸. نخبة الخصال - مختصر الخصال

مشخصات اثر: مؤلف: نامعلوم؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: عربی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به سال ۱۲۶۷ ق در ۷۴ صفحه (صص ۵۱۰ - ۵۸۴)
کتابت شده و در مجموعه شماره‌ی نسخه‌ی ۱۹۹۷/۲ درج گردیده است.

۱۰۹. النصایح

مشخصات اثر: مؤلف: ضامن بن شدقم شدقمی (سده‌ی ۱۱ق)؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: عربی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه در سده‌ی ۱۱ در ۳۰ صفحه (صص ۱۵۸ - ۱۸۷)
کتابت و در مجموعه شماره‌ی نسخه‌ی ۱۶۳۴/۴ درج گردیده است.
سایر کتابخانه‌ها: عکسی احیاء: ۶۰۱/۳؛ مجلس: ۶۸۱، ۶۸۸، ۳۸۰۸؛ ملی: ۲۳۶۸ع، ۳۵۴۹ع؛
تهران: ۷۲۶۰، ۴۲۰۸

۱۱۰. نصیحة الملوک (پندهای گلستان)

مشخصات اثر: مؤلف: سعدی (۶۹۱ق)؛ سال تألیف: نامعلوم؛ زبان: فارسی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه به خط نستعلیق است و محمد حسین بحرینی به
سال ۱۲۶۵ ق در ۳۱ برگ کتابت و به شماره نسخه‌ی ۳۳۵ ثبت شده است.
سایر کتابخانه‌ها: گلستان: ۲۲۲۷، ۲۰۰۷.

۱۱۱. نغمة الأغانی فی عشرة الاخوان

مشخصات اثر: مؤلف: سید علی خان مدنی (۱۱۲۰ق)؛ سال تألیف: ۱۱۰۴ق؛ زبان: عربی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه را محمد صادق بن محمد رضی‌الدین خوانساری
در سده‌ی ۱۳ ق کتابت کرد. در صفحه‌ی ۲۱۴ نسخه‌ی شماره‌ی ۲۹۱۸/۱۲ درج گردیده است.
سایر کتابخانه‌ها: گلپایگانی: ۳۲۷/۵؛ مجلس: ۵۰۸۶/۳ (نقحة الاغانی)

۱۱۲. وصیة

مشخصات اثر: مؤلف: محمد بن محمد کریم کرمانی (م ۱۳۲۴ق)؛ سال تألیف: نامعلوم؛
زبان: عربی
مشخصات نسخه‌ی سپهسالار: این نسخه را محمد شفیع بن محمود ارومیه به سال ۱۲۹۹ ق
در ۵ صفحه (صص ۱۶ - ۲۰) کتابت نمود. در مجموعه شماره‌ی نسخه‌ی ۶۵۵۷/۲ درج
گردیده است.
سایر کتابخانه‌ها: تهران: ۸۹۲۲؛ مرعشی: ۱۹۷۱/۲، ۲۳۹۲/۳، ۶۸۹۹/۴؛ احیاء: ۷۱۵/۲؛

آستان: ۷۶۶/۸ گ، ۱۳۰۳/۲ و، ۲۹۵۶۸ م

فصلنامه تأملات فلسفی، شماره ۶، تابستان ۱۳۸۹

۴۰

اهم منابع و مآخذ

۱. آصف فکرت، محمد، (۱۳۶۹)، فهرست الفبایی کتب خطی کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، مشهد، آستان قدس رضوی، کتابخانه مرکزی.
۲. ابن سینا، ۱۴۰۴ق، الشفاء(المنطق)، کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی، قم.
۳. ابن سینا، ۱۳۷۶، الالهیات من کتاب الشفاء، تحقیق حسن حسن زاده آملی، قم.
۴. ابن سینا، ۱۳۱۸ق، اقسام العلوم العقلیه (تسع رسائل فی الحکمه و الطبیعیات)، بمبئی.
۵. استادی، رضا، (۱۳۶۹)، فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه مدرسه فیضیه قم، ۲ جلد، قم، بی تا.
۶. — — (۱۳۷۱)، فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه مدرسه مروی تهران، تهران، کتابخانه‌ی مدرسه مروی.
۷. — — (۱۳۷۳)، فهرست هزار و پانصد نسخه‌ی خطی اهدائی رهبر معظم انقلاب حضرت آیت الله خامنه‌ای به کتابخانه آستان قدس رضوی، مشهد، آستان قدس رضوی، کتابخانه مرکزی.
۸. — — و حسینی اشکوری، سید احمد، (۱۳۵۷)، فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه عمومی حضرت آیت الله گلپایگانی، ۳ جلد، قم، کتابخانه‌ی عمومی حضرت آیت الله گلپایگانی.
۹. افشار، ایرج؛ و دانش‌پژوه، محمدتقی، فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه ملی ملک وابسته به آستان قدس رضوی، ۱۰ جلد، تهران، کتابخانه‌ی ملک.
۱۰. انوار، عبدالله، (۱۳۴۳-۱۳۵۳)، فهرست نسخ خطی کتابخانه ملی، ۲۲ جلد، تهران، کتابخانه‌ی ملی.
۱۱. حائری، محمدعلی، (۱۳۶۶)، فهرست نسخه‌های عکسی کتابخانه عمومی حضرت آیت الله العظمی مرعشی نجفی، زیر نظر محمود مرعشی، ۲ جلد، قم، کتابخانه آیت الله مرعشی.
۱۲. حجتی، محمد باقر، (۱۳۴۵)، فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه تهران، با نظارت محمدتقی دانش‌پژوه، ۲ جلد، تهران، دانشگاه تهران.
۱۳. حسینی، احمد، (۱۳۷۶-۱۳۵۶)، فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه عمومی حضرت آیت الله العظمی نجفی مرعشی، زیر نظر محمود مرعشی، ۲۷ جلد، قم، کتابخانه عمومی حضرت آیت الله العظمی نجفی مرعشی.
۱۴. حسینی اشکوری، سید احمد، (۱۳۸۳)، فهرست نسخه‌های خطی مرکز احیاء میراث اسلامی، ۸ جلد، قم، مجمع ذخائر اسلامی.

۱۵. حسینی اشکوری، سید جعفر و سید صادق، (۱۳۸۳)، فهرست نسخه‌های عکسی مرکز احیاء میراث اسلامی، قم، مجمع ذخائر اسلامی.
۱۶. دانش‌پژوه، محمد تقی (۱۳۳۹)، فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه دانشکده ادبیات، ۱ جلد، تهران، دانشگاه تهران.
۱۷. _____، _____؛ منزوی، علینقی، (۱۳۴۰)، فهرست کتابخانه سپهسالار، ۵ جلد، تهران، انجمن ایرانی فلسفه و علوم اسلامی.
۱۸. _____، _____ (۱۳۴۱)، فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه دانشکده ادبیات (مجموعه وقفی علی اصغر حکمت)، ۱ جلد، تهران، دانشکده ادبیات دانشگاه تهران.
۱۹. _____؛ افشار، ایرج؛ و حاکمی، اسماعیل، (۶۲ - ۱۳۴۲)، نسخه‌های خطی «نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران» (۱ - ۱۲)، تهران، دانشگاه تهران، کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران.
۲۰. _____، _____ (۱۳۴۴)، فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه دانشکده ادبیات (مجموعه امام جمعه کرمان) اهدایی آقای احمد جوادی، ۱ جلد، تهران، دانشگاه تهران.
۲۱. _____، _____ (۱۳۶۲ - ۱۳۴۸)، فهرست میکروفیلم‌های کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه تهران، ۳ جلد، تهران، دانشگاه تهران.
۲۲. _____، _____ علمی انواری، بهاء‌الدین، (۱۳۵۹)، فهرست کتب خطی کتابخانه مجلس شورای اسلامی، شماره ۲ (سنای سابق)، ۲ جلد، تهران، مجلس شورای اسلامی.
۲۳. _____، _____ بی‌تا، فهرست نسخه خطی کتابخانه آستانه مقدسه قم، ۱ جلد، قم، آستانه مقدسه قم.
۲۴. _____، _____ فهرست کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ۱۸ جلد، تهران، دانشگاه تهران [۱۳].
۲۵. شیرازی، ابن یوسف؛ حائری، عبدالحسین، و دیگران (۱۳۷۶ - ۱۳۱۷)، فهرست کتابخانه مجلس شورای ملی، ۲۵ جلد، تهران، مجلس شورای اسلامی.
۲۶. شیروانی، محمد، (۱۳۵۰)، فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه وزیری یزد، ۵ جلد، تهران، انجمن آثار ملی.
۲۷. صداری خویی، علی؛ و حافظیان بابلی، ابوالفضل، فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه عمومی حضرت آیت الله گلپایگانی، ۸ جلد، (حروفچینی شده).
۲۸. طاهری عراقی، احمد (۱۳۸۳)، رده بندی دهدهی دیوئی اسلام، سازمان اسناد و کتابخانه ملی

جمهوری اسلامی ایران، تهران.

۲۹. طاهری عراقی، احمد (۱۳۷۶)، BP۵۵، کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، تهران.
۳۰. الطهرانی، آقابزرگ، (۱۴۰۳ق)، **الذریعه الی تصانیف الشیعه**، ۲۵ جلد، بیروت، دارالاضواء.
۳۱. طوسی، خواجه نصیرالدین، (۱۳۶۷)، **اساس الاقتباس**، انتشارات دانشگاه تهران
۳۲. طوسی، محمد بن حسن، بی تا، **الفهرست: فيه نحو من تسع منه اسم من اسماء المصنفين وهو احد الكتب الاربعة... صححه و علق عليه محمد صادق آل بحر العلوم، نجف، المرتضویه.**
۳۳. ———، (۱۳۵۸)، **فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه جامع گوهرشاد**، ۴ جلد، مشهد، کتابخانه جامع مسجد گوهرشاد.
۳۴. فاضل، محمود، (۱۳۶۶ - ۱۳۵۵)، **فهرست نسخه‌های خطی دانشکده الهیات و معارف اسلامی مشهد**، ۳ جلد، مشهد، دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه فردوسی.
۳۵. فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی، (۱۴۲۷ق)، **الحقایق فی محاسن الاخلاق**، دارالکتب الاسلامی، چاپ پنجم.
۳۶. فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی (۱۳۸۸)، **فهرس العلوم (مجموعه رسائل)** ج ۴، انتشارات مدرسه عالی شهید مطهری، تهران.
۳۷. مقصودی، جواد، (۱۳۵۳)، «**فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه غرب آخوند همدان**»، در **فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه‌های رشت و همدان**، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه، تهران، فرهنگ ایران زمین.
۳۸. منزوی، علی نقی، (۱۳۳۰)، **فهرست کتابخانه اهدایی آقای سید محمد مشکوة به کتابخانه دانشگاه تهران**، تهران، دانشگاه تهران.
۳۹. مولفان متعدد، **فهرست کتب خطی کتابخانه آستان قدس رضوی**، ۲۶ جلد، مشهد، آستان قدس رضوی، کتابخانه آستان قدس.
۴۰. هندی، علاء‌الدین علی المتقی بن حسام‌الدین، (۱۴۰۹ق)، **کنز العمال**، بی نا.

